

Grbovi obitelji Devinski i Walsee

U jugozapadnom djelu stare povjesne jezgre grada Rijeke smjestio se nekadašnji samostan redovnika po pravilu sv. Augustina – augustinaca. Samostan je osnovao 1315. feudalni gospodar Rijeke Hugon II. Devinski, a radovi na gradnji nastavili su se kroz čitavo stoljeće pod obitelji Walsee. **1** Augustinci su bili najstariji od redovničkih zajednica franjevaca, kapucina, isusovaca i benediktinki djelatnih u Gradu na Rječini. Stoljećima su tu djelovali ugledni redovnici i profesori, a najznačajniji među njima bio je prior Ivan Primožić poznat po izradbi geografskih karata krajem 16. stoljeća. Odlukom cara Josipa II. Habsburga iz 1788. samostan je ukinut. Od 1951. brigu o crkvi vode dominikanci koji uz nju imaju i svoj samostan.

Današnji izgled jednobrodne crkve posvećene sv. Jeronimu, crkvenom naručitelju, isposniku i prevoditelju Biblije na latinski jezik, posljedica je brojnih pregradnj i opremanja tijekom stoljeća. Njezin najstariji dio je kapela glavnog oltara s gotičkim prozorima i kontraforima s kraja 14. stoljeća. U drugoj polovici 18. stoljeća crkva je produžena i dobila je novo pročelje, najvjerojatnije prema projektu inženjera Antonija de Venede (1693. – 1774.). **2** Tada je uređena i crkvena unutrašnjost s polukružnim svodom i vitkim pilastrima uz zidove. Odmah na ulazu s desna veliko je platno s prikazom sv. Blaža kako ozdravlja dijete, djelo riječkog slikara Giovannija Fumija (1849. – 1900.) iz 1892. godine. **3** Oko 1780. gradi se lijepi mramorni oltar posvećen Majci Božjoj od Dobrog Savjeta, na kojem je slika – kopija freske iz 15. stoljeća koja se štuje u mjestu Genazzano pokraj Rima. Oltar su podigli majstori iz obitelji Capovilla te kipar i altistar Sebastiano Petrucci. **4** Vjerljivo je oko 1768. nastao mramorni oltar sv. Ane, a čiji se reljef nalazi na stipesu. **5** On je djelo venecijanskog majstora, a vrijedna pala s prikazom svetice pripisuje se mletačkom slikaru Giuseppe Dizianiju (1732. – 1803.). U prostranom svetištu 1744. podignut je jedan od najmonumentalnijih mramornih oltara u

Rijeci. **6** Sredstva za izgradnju donirao je bogati riječki građanin Giuseppe Minolli, a izveo ga je riječki altistar i kipar Antonio Michelazzi (1707. – 1771.). Uz stupove su kipovi Marije i Josipa, a na vrhu oltara dva velika andela drže grb augustinskog reda: plamteće srce nad knjigom s pojasm. Iza slavoluka je velika slika sa starijeg oltara iz 17. stoljeća, a prikazuje Bogorodicu s Djetetom sa sv. Jeronimom i Augustinom te vedutom Rijeke. S lijeve strane trijumfalnog luka je oltar posvećen Gospu od Ružarija – Krunice, **7** identičan je onome sv. Ane, a sliku s Djevicom koja daje krunice sv. Dominiku i Katarini Sijenskoj, izveo je također Giuseppe Diziani. I oltar sv. Nikole Tolentinskog raden u paru s nasuprotnim oltarom, također je djelo radionice Capovilla i Petruzzi. U središtu oltara je mramorna pala s prikazom Bogorodice sa Svecem i Dušama u Čistilištu. **8** Mramornu propovjedaonicu s augustinskim grbom i kipovima četiri crkvenih otaca, sredinom 18. stoljeća izvela je radionica Antonija Michelazzija. **9** Veliki drveni križ s kipovima žalosne Bogorodice i sv. Ivana djelo je Ferdinanda Stuflessera (1855. – 1926.) iz Tirola s kraja 19. stoljeća. **10** Sadašnja sakristija s križno rebrastim svodovima je nekadašnja gotička kapela Presvetog Trojstva iz 15. stoljeća koju je izgradio gradski kapetan Martin Raunacher. **11** Iz nje se pristupa malenom klaustru uz čije su zidove postavljene nadgrobne ploče iz crkve i kapela od kojih se posebno ističu one iz 15. stoljeća obitelji Raunacher i Rauber. **12** **13** Još jedna gotička kapela iz 15. stoljeća, ona posvećena Bezgrešnom Začeću, povezana je s klaustom. **14** U njoj se nalazi raskošni mramorni oltar radionice Pasqualea Lazzarinija (1667. – 1731.) iz Gorice s venecijanskim kipovima Paola Callala (1655. – 1725.) te slikom Riječanina Giovannija Simonettija (1817. – 1880.).

Nekadašnji augustinski samostan i crkva predstavljaju najviše domete kulture i umjetnosti Rijeke prije modernizacije, stoga je vjerljivo kako će samostanski sklop i njegova likovna baština u budućnosti biti nezaobilazni za sve koji žele upoznati srednjovjekovnu i novovjekovnu prošlost ovoga Grada.

Autor teksta: dr. sc. Damir Tulić

Priprema deplijana: Ivan Braut i Mateja Jerman

Projekt "Godina augustinaca u Rijeci" sufinanciran je sredstvima Grada Rijeke.

